

دانشکده پیراپزشکی – دفتر توسعه آموزش EDO

اهداف رفتاری – حیطه های یادگیری در تدوین طرح درس

طرح درس (Course Plan) :

طرح درس یا سناریوی آموزشی، چارچوبی را طراحی می کند که براساس آن استاد و دانشجو در هنگام تدریس با هدف مشترک و مشخص به یک سمت و سو حرکت می کنند.

آموزش براساس طرح درس به اساتید کمک می کند تا:

- با برنامه مشخص سرکلاس حاضر شوند؛
- بایدهای آموزشی را بگویند؛
- مطالب درسی را مناسب تر ارائه دهند؛
- تعادلی مناسب میان مطالب درس و طول مدت دوره برقرار کنند؛
- دانشجویان را بهتر و دقیق تر سنجش و ارزیابی نمایند

آموزش براساس طرح درس به فراگیر کمک می کند تا:

- تبدیل شدن به یادگیرندگان خودکفا؛
- مشارکت در فرآیند یاددهی و یادگیری؛
- درک انتظارات و تکالیف مورد انتظار مدرس؛
- برنامه ریزی برای رسیدن به اهداف مشخص شده از ابتدای دوره.

اجزاء طرح درس :

پروفایل کلی درس شامل:

- نام درس
- موضوع
- مسئول برنامه
- سال تحصیلی
- توصیف کلی درس
- شرح درس
- هدف کلی درس :
- منابع علمی درس
- روش ارزشیابی پایانی

مولفه های طرح درس برای هر جلسه شامل :

- اهداف رفتاری هر جلسه :
- حیطه یادگیری هر جلسه
- محتوی آموزشی (رئوس مطالب) هر جلسه
- روش تدریس و وسایل کمک آموزشی
- فعالیت فراگیر
- روش ارزشیابی تکوینی هر جلسه

۱- اهداف رفتاری :

اهداف رفتاری باید واضح و آشکار و قابل اندازه گیری باشند و بصورت یک جمله خبری نوشته شوند. یک هدف رفتاری باید ۴ شرط مهم داشته باشد :

- ۱- محتوی : رفتار عینی که فراگیر در پایان جلسه باید کسب کند. (با افعالی مانند چه کاری ، چه چیزی ، چه رفتاری ... همراه هستند.
- ۲- رفتار : قابلیتی که بروز آنرا از فراگیر انتظار داریم.
- ۳- شرایط : شرایط فیزیکی ، روانی و امکانات برای انجام رفتار یا عملی
- ۴- درجه مورد انتظار : ملاکی که توسط آن میزان پیشرفت فراگیر در رسیدن به هدف سنجیده می شود.

که در بین این ۴ مورد ، دو شرط محتوی و رفتار اجباری بوده و شرایط و معیار اختیاری است.

مثال : انتظار میرود پس از پایان درس

قد نوزاد را در حالت خوابیده با ۱٪ خطا اندازه گیری کند.

محتوی شرایط معیار رفتار

۲- حیطه های یادگیری

تعریف آموزش: آموزش فعالیتی است دو طرفه بین یاد دهنده و یاد گیرنده و زیر نظر یاددهنده ، که تغییراتی نسبتاً پایدار در سه زمینه : دانش(شناخت) ، نگرش(گرایش) و مهارت (عمل) بتواند ایجاد کند.

با توجه به تعریف آموزش می توان نتیجه گرفت که ارکان یادگیری شناخت (Knowledge) ، گرایش (Attitude) و مهارت (Tact) هستند که برای ارتقای توانمندی فراگیر (competency) هر آموزشی باید بتواند این سه رکن را در بر بگیرد. اولین بار در سال ۱۹۵۶ بلوم (Bloom) حیطه های یادگیری را ارائه داد. بطوریکه بر اساس ارکان یادگیری ، حیطه های یادگیری را به سه دسته زیر تقسیم کرد:

- ۱) حیطه شناختی(دانش): بیشتر به فرایندهای ذهنی و به خاطر سپاری اطلاعات مرتبط است
- ۲) حیطه عاطفی(گرایش): بیشتر به گرایش و ایجاد علاقه در فراگیر مرتبط است
- ۳) حیطه روانی حرکتی (عمل): بیشتر به توانایی عملی فراگیر مرتبط است.